

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., a soudců Mgr. Miroslava Makajeva a Mgr. Lenky Oulíkové v právní věci

žalobkyně: **obec Louňovice**,
se sídlem Horní náves 6, Louňovice,
zastoupena advokátem Mgr. Josefem Žďárským,
se sídlem Revoluční 763/15, Praha,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**,
se sídlem Zborovská 81/11, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2021, č. j. 052452/2021/KUSK,

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobkyni se vrací soudní poplatek ve výši 3 000 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zrušil platební výměr Obecního úřadu Louňovice (dále jen „obecní úřad“) ze dne 20. 12. 2019, č. j. 730b/2019 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl V. T. vyměřen poplatek za komunální odpad za rok 2017 ve výši 1 250 Kč, a řízení zastavil.
2. Soud se musel předně zabývat procesními předpoklady projednání podané žaloby. Dospěl přitom k závěru, že žaloba meritorně projednatelná není.
3. Podle § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou.
4. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak
5. Orgán obce Louňovice (obecní úřad) v projednávané věci vystupoval v pozici správního orgánu prvního stupně. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud, správní orgán I. stupně není

účastníkem řízení o žalobě proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu. Soudní řád správní nepočítá s účastí správního orgánu prvního stupně v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s. Vychází z předpokladu, že řízení před správními orgány tvoří jeden celek a postačí,

pokud žalobou napadené správní rozhodnutí v soudním řízení obhajuje toliko odvolací správní orgán, který je k tomu zpravidla lépe personálně i materiálně vybaven (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4 As 77/2013-25). Ani obec, jejíž orgán rozhodoval o vyměření poplatku za komunální odpad v prvním stupni, není aktivně legitimována k podání žaloby proti rozhodnutí ve věci poplatku za komunální odpad. Na tom nic nemění skutečnost, že rozhodování ve správních řízeních o místních poplatcích spadá do přenesené působnosti, zatímco jejich zavedení náleží do samostatné působnosti. V této souvislosti soud dodává, že nepřehlédl, že poplatek za komunální odpad je autonomním poplatkem mimo režim zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Obec však i v případě tohoto poplatku vykonává veřejnou moc ve věci správy poplatků za komunální odpad prostřednictvím obecního úřadu v přenesené působnosti (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2010, č. j. Komp 4/2010-40), přičemž při správě poplatků, tedy v rámci postupu, jehož cílem je správné zjištění a stanovení poplatku, nedochází ke střetu rozhodování obecního úřadu v přenesené působnosti se záležitostmi spadajícími do samostatné působnosti obce. Obec Louňovice dovozuje svou aktivní legitimaci z práva na samosprávu a z práva vlastnit majetek. V posuzované věci (v řízení o vyměření poplatku za komunální odpad, jehož vyústěním je napadené rozhodnutí) však vystupuje obec Louňovice prostřednictvím svého orgánu, obecního úřadu, jako veřejnoprávní subjekt vykonávající veřejnou správu - správu poplatku za komunální odpad. Jedná se o výkon veřejné moci, nikoli výkon veřejných subjektivních práv a povinností obce.

6. Žalobkyně na svou podporu odkazuje na judikaturu zdejšího soudu (potvrzenou i Nejvyšším správním soudem) ve věci (ne)přijetí uchazeče k základnímu vzdělání v obci Dolní Břežany (viz rozsudek ze dne 17. 10. 2019, č. j. 43 A 64/2019-99, shodně též rozsudek ze dne 18. 10. 2019, č. j. 54 A 58/2019, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2021, č. j. 2 As 315/2019-27). K tomu soud uvádí, že tato judikatura není pro projednávanou věc přílehlavá, jelikož v těchto věcech nebyl prvostupňovým správním orgánem orgán obce, ale ředitel příslušné školy, který orgánem obce není. Naopak žalovaný případně poukazuje na usnesení zdejšího soudu ze dne 25. 3. 2019, č. j. 48 Af 26/2017-49 (potvrzené rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2019, č. j. 4 As 114/2019-37, i usnesením Ústavního soudu ze dne 11. 2. 2020, sp. zn. III. ÚS 2394/19). V rozsudku č. j. 4 As 114/2019-37 Nejvyšší správní soud uvedl: *„Jak již správně krajský soud vyložil, stěžovatel je ve věcech týkajících se místních poplatků nikoliv vykonavatelem svých veřejných subjektivních práv a povinností, nýbrž vykonavatelem veřejné správy. V tomto smyslu je jeho postavení v podstatě ‚dvojjediné‘. Jednak je nositelem ústavně zaručeného práva na samosprávu, v jehož rámci je v samostatné působnosti oprávněn stanovit místní poplatek za užívání veřejného prostranství (§ 14 odst. 1 zákona o místních poplatcích). V otázkách správy místních poplatků, jež vyplývá z § 15 téhož zákona ve spojení s § 61 odst. 1 písm. a) obecního zřízení, se jedná o výkon státní správy svěřené obci, tedy na obec decentralizované. Tuto přenesenou působnost stěžovatel vykonává skrze městský úřad jako správní orgán prvního stupně. Samostatná a přenesená působnost obce ve věcech místních poplatků se tak doplňuje a tvoří onu zmíněnou*

dvojedinost. V každém případě však stále jde o výkon veřejné moci prováděný stěžovatelem, nikoliv uskutečňování veřejných subjektivních práv a povinností stěžovatele.

[23] Lze jistě stěžovali také přisvědčit, že v konečném důsledku má správa místních poplatků vliv na jeho rozpočet. Jak totiž vyplývá z § 7 odst. 1 písm. e) rozpočtových pravidel, příjmy rozpočtu obce tvoří mimo jiné též příjmy z místních poplatků. Stěžovatel v kasační stížnosti správně uvádí, že výsledkem řízení o žalobě týkající se stanovení místního poplatku může být dotčen jeho „majetkový“ zájem. Je nepochybné, že výsledek (správního či soudního) řízení bude mít vliv na výši příjmů plynoucích z místních poplatků do rozpočtu města. Takové dotčení stěžovatelova zájmu na řádné správě a ochraně jeho majetku však přesto nezakládá jeho postavení jako osoby zúčastněné na řízení ve smyslu výše citovaného § 34 odst. 1 s. ř. s. Stále totiž nepůjde o přímé dotčení veřejných subjektivních práv či povinností stěžovatele, nýbrž toliko zprostředkované ovlivnění finančních toků v rámci jeho rozpočtu, s nímž hospodář jako vykonavatel veřejné správy ve své samostatné působnosti.

[24] Stěžovatel se vlastně snaží dosáhnout v jednom řízení jednak postavení správního orgánu (prostřednictvím městského úřadu), který vrchnostensky vykonává veřejnou moc a jednak postavení veřejnoprávní korporace jako osoby zúčastněné na řízení, o níž tvrdí, že v řízení hájí svá veřejná subjektivní práva. Jak již kasační soud vyložil výše, obec a její orgány nelze v případě, který je nyní předmětem řízení, oddělovat. Při stanovení i správě místních poplatků se totiž jedná stále o výkon veřejné správy, nikoliv realizaci veřejných subjektivních práv a povinností.

[25] Na uvedeném závěru nic nemění ani skutečnost, že obec při vedení řízení podle zákona o místních poplatcích prostřednictvím obecního úřadu vykonává přenesenou působnost a stanovení místních poplatků, stejně jako záležitosti rozpočtu, spravuje obec v samostatné působnosti.

[26] Stěžovatelovo postavení jako nositele a vykonavatele veřejné správy nemůže také ovlivnit, že sám není účastníkem řízení o žalobě, ale že je jím krajský úřad jako odvolací správní orgán rozhodující o odvolání proti rozhodnutí orgánu obce (městského úřadu), skrze nějž stěžovatel svoji působnost vykonává (viz závěry plynoucí z judikatury kasačního soudu citované v odstavci[15]). Stále totiž chybí požadavek na přímé dotčení stěžovatelových práv a povinností přezkoumávaným rozhodnutím“.

7. V projednávané věci je situace obdobná, jelikož koncepce právní úpravy poplatku za komunální odpad byla za účinnosti zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, obdobná obecné konstrukci zákona o místních poplatcích (stanovení poplatku spadalo do samostatné působnosti, řízení o nich do působnosti přenesené). Závěry rozsudku č. j. 4 As 114/2019-37 lze proto plně vztáhnout na projednávanou věc. Soud nepřehlédl, že tento rozsudek se nezabýval aktivní procesní legitimací obce k podání žaloby, ale otázkou, zda obec může být osobou zúčastněnou na řízení. Nicméně v souladu se zásadou *a minori ad maius* je shora uvedené závěry nutno vztáhnout i na projednávanou věc. Nemohla-li by obec být v „poplatkovém“ řízení ani osobou zúčastněnou na řízení, tím spíše v něm nemůže vystupovat v pozici žalobce – ostatně požadavek na přímé dotčení na veřejných subjektivních právech je v obou případech týž.
8. Z výše uvedeného plyne, že obec není aktivně legitimována k podání žaloby proti rozhodnutí ve správním řízení týkajícím se (ne)vyměření poplatku za komunální odpad

třetí osobě. Jelikož tedy žaloba byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou, soud ji podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítl.

9. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. Jelikož byla žaloba odmítnuta, nemá právo na náhradu nákladů řízení žádný z účastníků.
10. Žalobkyni vznikla v tomto řízení poplatková povinnost ve výši 3 000 Kč (poplatek za žalobu), kterou plně uhradila. Soud rozhodl podle § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, o vrácení zaplaceného poplatku, neboť žaloba byla odmítnuta. Zaplacený poplatek bude vrácen v souladu s § 10a odst. 1 téhož zákona ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. listopadu 2022

Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D., v. r.
předseda senátu